

ถ้าไม่เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ก็จะนำราคา

วารสาร สยามโกเศศ

วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2552

ความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งในโลกนี้อยู่บนพื้นฐานของความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับสิ่งอื่น (relevant) สิ่งใดที่ขาดลักษณะเช่นนี้ สิ่งนั้นก็หมดความสำคัญไปโดยปริยาย มีหลายตัวอย่างที่น่าขบคิด

ตัวอย่างแรก สาเหตุหนึ่งที่นักเรียน นักศึกษา ในบ้านเรา ส่วนหนึ่งเห็นว่าห้องเรียนเป็นเรื่องน่าเบื่อหน่าย ก็เพราะเขารู้สึกว่าสิ่งที่เขา "ถูกสอน" (ไม่ใช่เรียนรู้) นั้น มันไม่เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ (ไม่ relevant) กับชีวิตของเขา ผู้สอนไม่ได้อธิบายหรือไม่สามารถอธิบายได้ว่าสิ่งที่สอนนั้นมันช่วยทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเขาดีขึ้นได้อย่างไร

โรคหนึ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียนของบ้านเราก็คือนักเรียน นักศึกษา คิดว่าเรียนไปเพื่อสอบ สิ่งที่เรียนในห้องจึงเป็นไปเพื่อให้สามารถตอบข้อสอบได้ มิได้เรียนไปเพื่อทำให้ชีวิตจริงนอกห้องดีขึ้นดังนั้นจึงท่องบ่นไปเพื่อสอบโดยมิได้รู้ว่าจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้คุณภาพชีวิตสูงขึ้นได้อย่างไร

นักเรียน นักศึกษาเหล่านี้คิดว่าการ "ถูกสอน" นั้น เป็นเพียงเกมในห้องเรียนเพื่อสอบให้ได้คะแนนดี เขามองไม่เห็นการเชื่อมต่อของสิ่งที่เรียนในห้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นนอกห้อง สิ่งที่เรียนจึงไม่ relevant กับตัวเขา และผลที่เกิดตามมาคือการไม่อยากเรียนและไม่ตั้งใจเรียน

"สิ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียน" (ไม่ได้หมายถึงห้องเรียน สี่เหลี่ยม แต่หมายถึงการเรียนรู้ที่ไม่ทางการนอกห้องเรียนด้วย) มีความสำคัญยิ่งยวดต่อคุณภาพการศึกษา การมีเนื้อหา วิธีการเรียนการสอนใหม่ๆ และคำอธิบายของผู้สอนที่เหมาะสมทำให้เกิดความเชื่อมต่อเกี่ยวเนื่องเช่นนี้ขึ้นมาได้

ตัวอย่างที่สอง การละเล่นของท้องถิ่นหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งลิเก กำลังจางหายไปทีละน้อยจากสังคมไทยเรา ทั้งนี้ ก็เพราะผู้ดูเห็นว่าการเล่นเหล่านี้ไม่ relevant กับตัวเขาหรือกับชีวิตของเขา

ความสนุกสนานจากการบันเทิงจากคาราโอเกะ DVD เกม อินเทอร์เน็ต ฯลฯ เป็นสิ่งซึ่ง relevant กับชีวิตของเขา มากกว่า อีกทั้งใกล้ตัวเขาดูทันสมัยเหมาะสมกับตัวเขา และง่ายต่อการเข้าใจ

การซื้อเทปคาสเซ็ทหรือแผ่น DVD เพลงก็เป็นสิ่งที่ไม่ relevant ไปแล้วเพราะเทคโนโลยีเนื่องจากผู้ฟังสามารถหามาฟังได้ในราคาถูกหรือฟรีโดยการดาวน์โหลดหรือก๊อปปี้จากเพื่อน

ตัวอย่างที่สาม ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกในบางครอบครัวเลวร้ายเพราะลูกเห็นว่าคำสอน คำพูด หรือคำแนะนำของพ่อแม่ไม่ relevant กับชีวิตของเขา (จริงๆ ในบางครอบครัวก็อาจเป็นเช่นนั้นจริงๆ โดยเฉพาะในกรณีที่พ่อแม่สอนอย่างแต่ทำอีกอย่างหนึ่ง)

การไม่มีเวลาให้ลูก การไม่มีงานอดิเรกหรือสิ่งใดที่กระทำร่วมกับลูก (ปลูกผัก ทำสวนครัว ปลูกต้นไม้ ต่อจิ๊กซอร์ ร้องเพลงคาราโอเกะ ดูหนัง กินข้าวด้วยกัน ดูโทรทัศน์ด้วยกัน หรือใช้เวลาร่วมกัน เช่น เดินทางเที่ยวด้วยกัน) เป็นปัจจัยที่ทำให้พ่อแม่ลูกพูดกันคนละภาษา ไม่เข้าใจกัน

และนำไปสู่ข้อสรุปของลูกว่าความคิดของพ่อแม่ล้าสมัยและไม่ relevant กับตัวเขา

ตัวอย่างที่สี่ มนุษย์ทุกคนไม่ต้องการเป็นคนที่ไม่ relevant กับคนอื่นๆ ในสังคม เขาต้องการเป็นคนที่มีความสำคัญต่อชีวิตของคนอื่น มนุษย์ต้องการมีความสัมพันธ์ชนิดที่คนอื่นเห็นความสำคัญของตัวเขา

การที่มนุษย์ถวิลหาการยอมรับจากคนอื่น ชอบให้คนอื่นจำ หรือเรียกชื่อตัวเอง ชอบให้คนอื่นฟังตน ชอบให้คนอื่นให้เกียรติตน ก็เป็นอีกลักษณะหนึ่งของการเป็นคน relevant

คนอกหักอาจปวดใจเพราะเข้าใจว่าคนรักไม่ต้องการ แต่แท้จริงแล้วลึกลงไปกว่านั้นความเจ็บปวดมาจากการถูกปฏิเสธ

และการถูกปฏิเสธก็คือการเป็นคนไม่ relevant นั่นเอง

คนที่พูดจาเพื่อเจ้อ ขาดหลักการไม่อยู่กับร่องกับรอย
พูดจาไม่น่าเชื่อถือเหมือนเด็กเลี้ยงแกะ ก็จะกลายเป็นคนไม่
relevant ไปในที่สุด เพราะมนุษย์คนอื่นจะเห็นว่าเขาเป็น
ส่วนเกินที่ไม่มีประโยชน์ต่อเขาและคนอื่นๆ

ในเมืองปัจจุบัน การประท้วงของกลุ่ม นปช.ไม่ว่าใน
รูปแบบใดกำลังจะเข้าข่ายของการเป็นสิ่งไม่ relevant ใน
สังคมไทยซึ่งกำลังเพียรหาความสมานฉันท์ ความสามัคคี
การร่วมมือกันแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจที่กำลังคืบคลานมา
อย่างรวดเร็ว

หากกลุ่ม นปช. ยังเดินไปในทิศทางเช่นที่กระทำตอน
ปลายปีก่อน อีกไม่ช้าไม่นานเชื่อได้ว่าจะกลายเป็นสิ่งที่ไม่
relevant กับสังคมไทย กลายเป็นสิ่งน่ารำคาญไปในที่สุด

หากพรรคเพื่อไทยเดินรอยตามพี่ชายพ่อแม่เดียวกันที่คลอດ
ออกมาก่อนคือกลุ่ม นปช. ก็จะนำเสียดายมากเพราะ
ระบอบประชาธิปไตยต้องการฝ่ายค้านที่เข้มแข็ง (สุภาชิต
อังกฤษบอกว่า The government gets what the
opposition deserves หรือแปลง่ายๆ ว่าฝ่ายค้านแค่ไหน
รัฐบาลก็แค่นั้น)

การเปลี่ยนแปลงจากศักยภาพของการเป็นพรรคฝ่ายค้านที่
เข้มแข็งกลายเป็นสิ่งน่ารำคาญของสังคมไทยเท่ากับเป็น
การไม่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นสิ่งที่กลุ่มและ
พรรคเรียกร้องมาตลอด